

Tisdagen den 7 september 2010

20. Europaparlamentet betonar att det ligger i både EU:s och Schweiz intresse att avtalet om fri rörlighet för personer tillämpas på ett mer enhetligt sätt och att man snabbare harmoniserar Schweiz och EU:s lagstiftning om den inre marknaden, så att förhållandena för de ekonomiska aktörerna på båda sidor blir mer tydliga och förutsägbara.
21. Europaparlamentet gläder sig över att de schweiziska myndigheterna på egen hand har beslutat att beakta rättspraxis från EU-domstolen som har fastställts efter det att avtalet om fri rörlighet för personer undertecknades. Parlamentet gläder sig också över att man i den schweiziska lagstiftningen nyligen antagit principen om Cassis de Dijon.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Schweiz att så snart som möjligt nå en överenskommelse under de pågående förhandlingarna om bilaterala avtal, t.ex. det bilaterala avtalet om produkt-säkerhet. Kommissionen och Schweiz uppmanas att utforma dessa och kommande avtal på ett så tydligt och framsynt sätt som möjligt, så att man redan från början kraftigt begränsar möjligheterna att tillämpa avtalen på olika sätt.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Schweiz att försöka ta fram en mekanism som bidrar till att avtalet om fri rörlighet för personer snabbare anpassas till utvecklingen av det relevanta EU-regelverket på de områden som omfattas av dess tillämpningsområde.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Schweiz att på kort sikt undersöka hur man kan komma fram till övergripande lösningar på vissa institutionella problem, minska fragmenteringen och öka insynen i beslutssystemet, förbättra kommunikationen mellan de gemensamma kommittéerna och överväga att införa en effektiv tvistlösningsmekanism.
25. Europaparlamentet ser gärna att dess kommunikation med Schweiz stärks och att de schweiziska representanterna görs mer delaktiga i Europaparlamentets och dess respektive organs arbete.
26. Europaparlamentet konstaterar att det – med tanke på de nya utmaningarna inom de pågående och planerade förhandlingarna om flera politikområden, bl.a. konsumentskyddet – finns ett behov av att diskutera möjligheten att gå längre än den nuvarande institutionella ramen och eventuellt ingå ett heltäckande bilateralt avtal som gynnar både Schweiz och EU.

*

* *

27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen och till medlemsstaternas regeringar och parlament.

Skäligen inkomster för jordbrukarna: en bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa

P7_TA(2010)0302

Europaparlamentets resolution av den 7 september 2010 om skäligen inkomster för jordbrukare: en bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa (2009/2237(INI))

(2011/C 308 E/04)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens meddelande "En bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa" (KOM(2009)0591) och de arbetsdokument som utgör bilagor till meddelandet,
- med beaktande av de slutliga rekommendationerna från högnivågruppen för livsmedelsindustrins konkurrenskraft av den 17 mars 2009 ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/files/high_level_group_2008/documents_hlg/final_recommendations_hlg_17_03_09_en.pdf

Tisdagen den 7 september 2010

- med beaktande av sin resolution av den 26 mars 2009 om livsmedelspriserna i Europa ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin förklaring av den 19 februari 2008 om utredning av och åtgärder mot maktmissbruk som stormarknader med verksamhet i Europeiska unionen kan utöva ⁽²⁾,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 29 mars 2010 om en bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa ⁽³⁾,
- med beaktande av rapporten "Agribusiness and the right to food" (Jordbruksindustrin och rätten till livsmedel) av FN:s särskilda rapportör om rätten till livsmedel,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling och yttrandena från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd (A7-0225/2010), och av följande skäl:
 - A. De senaste prissvängningarna på livsmedel och handelsvaror har gett upphov till stark oro när det gäller livsmedelskedjornas funktion i Europa och i världen.
 - B. Sedan 1996 har livsmedelspriserna ökat med 3,3 procent per år samtidigt som det pris som jordbrukarna tar ut endast har ökat med 2,1 procent. Parallellt med detta har driftskostnaderna ökat med 3,6 procent, vilket visar att livsmedelskedjan inte fungerar tillfredsställande.
 - C. I kommissionens meddelande medges att "dessa förändringar har lett till stora problem för jordbruksproducenterna och även varit till nackdel för konsumenterna" ⁽⁴⁾.
 - D. Trots de kraftiga prissänkningarna på jordbruksråvaror under 2008 förblev priserna för slutkonsumenterna i genomsnitt oförändrade eller höjdes till och med.
 - E. Balanserade handelsrelationer skulle inte bara förbättra livsmedelsförsörjningskedjans funktionssätt utan även vara till fördel för jordbrukarna.
 - F. Utbredningen av illojala handelsmetoder undergräver jordbrukarnas förmåga att investera och införa förändringar (framför allt avseende miljövänlig teknik och åtgärder för att motverka climateffekterna samt förnybar energi, samtidigt som jordbrukarna ska uppfylla stränga miljökrav, som dessutom kommer att skärpas i den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2013).
 - G. Jordbrukets andel i tillväxten av förädlingsvärdet inom livsmedelsförsörjningskedjan har sjunkit från 31 procent 1995 till 24 procent 2005 i EU-25, och preliminär statistik för efterföljande år pekar på en ytterligare minskning av den andel som jordbrukarna får tillbaka, jämfört med en konstant ökning av bearbetningsföretagens, grossisternas och/eller detaljisternas marginaler samt av vinsterna för de ekonomiska aktörerna utanför livsmedelsförsörjningskedjan.
 - H. Den genomsnittliga inkomsten för EU:s jordbrukare minskade med mer än tolv procent i EU-27 under 2009, vilket medfört att jordbrukarna inte längre kan få ut en rimlig ersättning för sitt arbete. Trots detta måste jordbrukarna samt jordbruks- och livsmedelssektorn fortsätta att producera livsmedel som uppfyller mycket höga kvalitetskrav till priser som är rimliga för konsumenterna, i enlighet med de mål som fastställs i den gemensamma jordbrukspolitiken.

⁽¹⁾ Antagna texter, P6_TA(2009)0191.

⁽²⁾ Antagna texter, P6_TA(2008)0054.

⁽³⁾ Rådets dokument 8099/10.

⁽⁴⁾ Inledningen till KOM(2009)0591.

Tisdagen den 7 september 2010

- I. I livsmedelsförsörjningskedjan ingår jordbrukare, jordbrukskooperativ, producentorganisationer, bearbetningsföretag, grossister, detaljister, snabbköpskedjor, catering, restauranger, direktleveranser från självhushållsproduktion, privat produktion och konsumenter, men även ekonomiska aktörer utanför livsmedelsförsörjningskedjan, såsom kommunikations- och marknadsföringsföretag, tillhandahållare av transporter, logistik, energi och allmännyttiga tjänster, förpackningstjänster, tekniska hjälpmedel, insatsvaror och tekniskt kunnande samt konsulttjänster. Det är nödvändigt att ta hänsyn till denna komplexitet och stora mångfald för att hela kedjans bärkraftighet ska kunna förbättras.
- J. Kommissionen pekar i sitt meddelande på allvarliga problem, såsom utnyttjande av dominerande köpmarknad, orättvisa kontraktmetoder (t.ex. försenade betalningar), ensidiga ändringar i kontrakt, förskottsbetalningar som ett sätt att få inleda förhandlingar, begränsat marknadstillträde och brist på uppgifter om prissättningen och fördelningen av vinstmarginaler i livsmedelskedjan, vilket har ett nära samband med den ökade koncentrationen inom insatsvaru-, grossist- och detaljhandelssektorerna.
- K. I kommissionens meddelande av den 28 oktober 2009 rekommenderas det att omstruktureringar och konsolideringar av jordbrukssektorn ska främjas och underlättas med hjälp av incitament för frivillig etablering av producentorganisationer.
- L. Globaliseringen och sammanslagningsprocesserna, inte minst på detaljstnivå, har skapat en obalans mellan de olika aktörerna i livsmedelskedjan. I själva verket finns det mycket få mycket mäktiga detaljister som förhandlar direkt eller indirekt med 13,4 miljoner jordbrukare och 310 000 jordbruksföretag i hela EU.
- M. För stor koncentration leder till mindre variation i produktutbudet och förlorat kulturarv samt färre försäljningsställen, arbetstillfällen och försörjningsmöjligheter.
- N. Kommissionen uppger att kontraktsmässiga skillnader som hänger samman med en obalans i förhandlingsstyrkan inverkar negativt på konkurrenskraften i livsmedelsförsörjningskedjan, eftersom mindre men effektiva aktörer kan tvingas arbeta under mindre lönsamma förhållanden, vilket begränsar deras förmåga och incitament till att investera i förbättrad produktkvalitet och innovativa produktionsmetoder.
- O. Handeln med livsmedel sker fritt på den inre marknaden, och resultatet av prisförhandlingar mellan producenter (organisationer), bearbetningsföretag, handlare och detaljister bestäms ofta av prisutvecklingen på världsmarknaden.
- P. Den enorma skillnaden i antal och ekonomisk styrka mellan jordbrukare och detaljister är en tydlig indikation på att det råder obalans i livsmedelsförsörjningskedjan. I syfte att utjämna skillnaden måste jordbrukarna uppmuntras att gå samman i ekonomiska organisationer. Kooperativ spelar en avgörande roll eftersom de ökar jordbrukarnas inflytande och förhandlingsstyrka.
- Q. EU ingår i och är kontraktbundet till världshandeln.
- R. EU är världens största importör och exportör av jordbruksprodukter. Under 2008 steg jordbruksimporterna med drygt 10 procent till 986 miljarder euro och jordbruksexporterna med nästan 11 procent till 752 miljarder euro.
- S. EU gör redan mycket stora eftergifter i sin utvecklingspolitik, och det är viktigt att bilaterala avtal som är ensidigt negativa för det europeiska jordbruket inte tecknas.
1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens meddelande "En bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa" (KOM(2009)0591) av den 28 oktober 2009 och inser att det finns betydande maktobalanser mellan de olika aktörerna. Parlamentet anser emellertid att de åtgärder som föreslås i meddelandet är otillräckliga för att bemöta detta problem.

Tisdagen den 7 september 2010

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att skyndsamt ta itu med problemet med orättvis vinstfördelning i livsmedelskedjan, särskilt med avseende på rimliga inkomster för jordbrukare. Parlamentet erkänner att man för att stimulera hållbara och etiska produktionssystem måste kompensera jordbrukarna för deras investeringar och åtaganden på dessa områden, och understryker att de obalanserade styrkeförhållandena måste ersättas av nära samarbete.

3. Europaparlamentet påpekar att alla de jordbrukspolitiska mål som nämns i Romfördragen (höjd produktivitet, tryggad livsmedelsförsörjning, skäliga konsumentpriser och stabiliserade marknader) har uppnåtts, förutom målet om en skälig inkomst för jordbruksbefolkningen. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att ta vederbörlig hänsyn till detta i alla budgetförslag.

4. Europaparlamentet anser att en stabil, säker och vinstgivande produktionssektor är en avgörande faktor inom livsmedelsförsörjningskedjan. Parlamentet betonar dock även att livsmedelskedjan består av många aktörer – jordbrukare, bearbetare, tillverkare, leverantörer och detaljister – som alla skapar ett mervärde och alla behöver ett visst mått av säkerhet.

Öppenhet i prissättningen

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förbättra det europeiska instrumentet för övervakning av livsmedelspriser genom att göra det mer användarvänligt, med hjälp av bland annat ett flerspråkigt gränssnitt som omfattar ett stort antal livsmedel, och genom att underlätta prisjämförelser i livsmedelsförsörjningskedjans alla delar, såväl inom som mellan medlemsstater, så att konsumenternas och jordbrukarnas krav på ökad öppenhet i prissättningen kan tillgodoses.

6. Europaparlamentet beklagar djupt kommissionens motvilja att genomföra en studie av marginalfördelningen i kedjan enligt överenskommelsen i 2009 års budgetförfarande.

7. Europaparlamentet påpekar att skillnader i kraven på insyn i jordbruksföretagen och de aktörer som kommer före och efter i livsmedelskedjan kan ha en negativ effekt på jordbrukarnas och producentsammanslutningarnas förhandlingsposition.

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skyndsamt genomföra pilotprojektet om inrättande av ett Europeiskt centrum för övervakning av priser och marginaler inom jordbruket (kompletterat med uppgifter om priser, marginaler och volymer), för vilket parlamentet och rådet godkände ett anslag på 1,5 miljoner euro inom ramen för 2010 års budget.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att behålla högnivågruppen för livsmedelskedjan som ett permanent diskussionsforum, eftersom denna grupp har varit ett mycket viktigt verktyg för att identifiera problem, utarbeta rekommendationer och anta strategier i syfte att rätta till dagens obalans.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag om obligatoriska årsrapporter från de största handlarna, bearbetningsföretagen, grossisterna och detaljisterna i EU med information om dels deras marknadsandelar (med uppgifter om egna varumärken) för viktiga livsmedelsvaror, dels deras försäljningsvolym per månad, för att göra det möjligt för alla marknadsaktörer att bedöma utvecklingen i efterfrågan, tillgång och priser i livsmedelskedjan.

11. Europaparlamentet konstaterar att i vissa länder har bearbetningsföretagen i livsmedelsindustrin branschens största vinstmarginaler, vilket även kommissionen har bekräftat. Parlamentet kräver därför att framför allt bearbetningsbranschen kontrolleras och undersöks för att säkerställa pristransparens.

12. Europaparlamentet anser att marknadsinsynen måste bli bättre och att konsumenterna måste få mer information, något som är en förutsättning för att man ska kunna lyfta fram produkternas identitet och garantera ett varierat utbud av matvaror, jordbruksprodukter och livsmedel, vilka är ett uttryck för många länders och regioners historia och kultur och speglar de särdrag som kännetecknar jordbruket i varje enskild medlemsstat.

13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra en konsekvensbedömning av vilka vinster som skulle uppnås med en förbättrad rättslig ram som skulle omfatta privata kvalitetsmärken och distributörernas egna märken, i syfte att undvika att dessa märken blir alltför många, för att ge konsumenterna ökad insyn och producenterna marknadstillträde.

Tisdagen den 7 september 2010

14. Europaparlamentet framhåller vikten av att verka för ett ökat mervärde för den europeiska jordbruks- och livsmedelsproduktionen och av att initiera informationskampanjer om de insatser som jordbrukarna och livsmedelsindustrin gjort för miljön, livsmedelssäkerheten och djurens välfärd.

Konkurrenskraft

15. Europaparlamentet uppmanar konkurrensmyndigheter på nationell nivå och EU-nivå samt övriga tillsynsmyndigheter som arbetar med produktion och handel att ta krafttag mot den dominerande ställning och betydande marknadsandel som innehas av jordbruksindustrins handlare, insatsvaruföretag, producenter och detaljister i livsmedelsförsörjningskedjan. Parlamentet uppmanar dessa myndigheter att vidta åtgärder mot otillbörliga metoder från köparnas sida när det gäller aktörer som försätter jordbrukarna i en mycket ofördelaktig förhandlingsposition.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skapa en ny koppling mellan konkurrensreglerna och den gemensamma jordbrukspolitiken i syfte att ge jordbrukarna och deras branschorganisationer redskap som gör det möjligt att förbättra deras förhandlingsposition.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka följderna av att en enda eller några få detaljister uppnår en betydande marknadsandel i en viss medlemsstat. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta ställning till möjligheten att vidta korrigerande åtgärder till fördel för producenter och konsumenterna i de situationer där detaljhandelns metoder eller marknadsandel visar sig ha en konkurrenshämmande effekt.

18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att senast i slutet av 2010 överlämna en rapport till parlamentet med uppgifter om utnyttjande av köparmakt i EU, konkurrenshämmande agerande och orättvisa kontraktmetoder i hela livsmedelskedjan – från insatsvaruindustrin fram till konsumenterna – tillsammans med förslag på lämpliga åtgärder.

19. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att när så är lämpligt ge sina nationella konkurrensmyndigheter ökade handlingsmöjligheter genom att inrätta okomplicerade system för insamling av bevis när det gäller snedvridning av konkurrensen genom orättvisa kontraktmetoder.

20. Europaparlamentet anser att det finns ett behov av att på unionsnivå förbjuda försäljningen av jordbruksprodukter under inköpspris.

21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inleda en sektorsomfattande utredning utefter livsmedelsförsörjningskedjan för att fastställa i hur stor omfattning köparmakt utnyttjas inom sektorn, och visar på framgången hos konkurrensutredningen inom läkemedelssektorn 2009.

22. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att se över de kriterier som för närvarande används för att bedöma konkurrenshämmande praxis (Herfindahls index). Detta index, som är användbart när det gäller att utvärdera risken för att monopol uppstår, ger ingen realistisk bild av om det förekommer konkurrenshämmande praxis, såsom hemliga uppgörelser och oligopol, något som åtminstone till viss del tycks förekomma inom den storskaliga detaljhandeln.

23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkra en mer målinriktad tillämpning av konkurrensreglerna i livsmedelskedjan och att överväga att lägga fram lagstiftningsförslag inför parlamentet och rådet i detta hänseende för att effektivt begränsa framväxten av dominerande marknadspositioner inom insatsvaruindustrierna, livsmedelsprocessindustrin och detaljhandelssektorn och stärka jordbrukarnas förhandlingsposition, så att de kan vidta gemensamma åtgärder mot dominerande aktörer genom effektiva producent- och branschorganisationer samt små och medelstora företag.

24. Europaparlamentet anser att en omgående översyn av förordning (EG) nr 1234/2007 om den gemensamma organisationen av jordbruksmarknaderna är nödvändig för att stärka dessa organisationer och för att utvidga förordningens tillämpningsområde, så att hållbara produktionsmetoder omfattas som ett villkor för undantag i enlighet med artikel 101 i FEU-fördraget.

25. Europaparlamentet anser att ett visst mått av samordning och harmonisering av nationella åtgärder mot orättvisa handelsmetoder kommer att behövas på EU-nivå.

Tisdagen den 7 september 2010

26. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att verka för en diversifiering av reglerna för produkter med stark geografisk anknytning, vilka kännetecknas av sina särskilda och specifika lokala eller regionala särdrag jämfört med standardprodukter.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå åtgärder för att garantera att olika typer av närings-, miljö- och hälsoaspekter bevaras och att se till att sådana distinkta drag motsvaras av lämpliga priser. Kvalitetsaspekter, som måste gå att mäta på lämpligt sätt, bör också utnyttjas för att ge konkurrensfördelar.

Utnyttjande av köparmakt och kontrakt

28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att EU:s konkurrenslagstiftning inte kringgås genom att köparna utnyttjar sin makt i livsmedelskedjan (ingen snedvridning), vilket ofta sker i form av försenade betalningar till jordbrukare och mindre bearbetningsföretag, ändringar av de ursprungliga kontraktsvillkoren, framtvingade rabatter, återförsäljning av varor till underpris, krav på orimligt höga volymer samt avgifter och kostnader för att ha med en viss produkt i utbudet. Kommissionen uppmanas dessutom att lägga fram lämpliga lagstiftningsförslag om så behövs.

29. Europaparlamentet kräver i synnerhet att betalningsperioderna inom livsmedelsförsörjningskedjan förkortas till max 30 dagar för livsmedel och till en ännu kortare period för lättfördärliga jordbruksprodukter, som en del av den pågående översynen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/35/EG om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (undantag bör beaktas för producentorganisationer och -kooperativ).

30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag om en utvidgning av EU:s konkurrenslagstiftning som går utöver dess nuvarande begränsade inriktning på konsumentskydd och låga livsmedelspriser.

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att kontrollera om de extra krav, utöver de lagstadgade reglerna, som de enskilda affärskedjorna ställer med avseende på produktionstekniker för frukt och grönsaker och rester av växtskyddsmedel kan leda till en begränsning av den fria handeln och på ett otillbörligt sätt stärka distributörernas position inom livsmedelsförsörjningskedjan.

32. Europaparlamentet efterlyser en förteckning över otillbörliga affärsmetoder på marknaden, såsom försäljning till underpris eller försäljningsprovisioner, och att dessa uttryckligen förbjuds av EU. Parlamentet begär att en offentlig förteckning upprättas över de företag som inte följer reglerna och att ett sanktions-system införs.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka om, och i vilken utsträckning, utnyttjandet av egna varumärken och snabbköpskedjornas inköpsallianser leder till orättvis konkurrens och tryck på jordbrukarna och till en systematisk minskning av producentpriserna. Parlamentet understryker att en otillbörlig användning av egna varumärken inverkar negativt på producenternas förmåga att ta fram nya produkter (särskilt små producenter). Parlamentet uppmanar således kommissionen att vidta åtgärder i detta hänseende så att jordbrukare och producentsammanslutningar behandlas rättvist i prisbildningsprocessen.

34. Europaparlamentet anser att kommissionens rekommendationer att främja vertikal integrering av livsmedelsindustrin inte alltid tar hänsyn till behovet av att utjämna jordbrukarnas, distributörernas och livsmedelsindustrins förhandlingspositioner, och att dessa strategier därför bör åtföljas av åtgärder som motverkar missbruk.

35. Europaparlamentet varnar för att kontraktjordbruk som påtvingats av köparna, vertikal integrering och terminsaffärer, som får en allt större betydelse, skulle kunna försvaga konkurrensen och jordbrukarnas förhandlingspositioner. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att närmare undersöka effekterna av sådana avtalsförhållanden och att, om så behövs, vidta lämpliga åtgärder.

Tisdagen den 7 september 2010

36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja rättvisa kontrakt mellan alla aktörer i livsmedelsförsörjningskedjan, grundade på villkor som förhandlas fram tillsammans med jordbrukare och producentorganisationer, inklusive branschorganisationer, för att främja hållbara jordbruksmetoder, säkra bästa produktkvalitet, minimera uppköpspriserna för insatsvaror och garantera rättvisa priser, och att ta fram ett lättillgängligt system för skydd mot kontraktsbrott från köparnas sida. Parlamentet anser att standardkontrakt kan vara användbara verktyg och att sådana kontrakt bör göras obligatoriska inom vissa sektorer. Parlamentet stöder utbytet av bästa praxis om anmälan av kontraktspraxis mellan medlemsstater, inklusive informationsutlämningen till kommissionen.

37. Europaparlamentet välkomnar och stöder inrättandet av ombudsmän för livsmedelsdetaljhandeln och av andra skiljedomsförfaranden för att säkerställa att ingångna kontrakt följs. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka vilka erfarenheter som har gjorts i detta hänseende, i syfte att inrätta en EU-ombudsman för livsmedelsdetaljhandeln, som ska ha till uppgift att se till att uppföranderegler, god praxis och kontrakt som överförs mellan aktörer från olika medlemsstater efterlevs.

38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att blottlägga otillbörliga system med avgifter för att ha en viss produkt i utbudet och andra marknadsavgifter samt att kontrollera om dessa följer konkurrenslagstiftningen. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att föreslå enhetliga regler för hantering av sådana produkt- och marknadsavgifter och framför allt att vidta åtgärder när distributörer tar ut oskäliga avgifter.

39. Europaparlamentet anser att kommissionen bör främja en omfattande informationskampanj på EU-nivå för att upplysa jordbrukarna om deras rättigheter, det missbruk de kan utsättas för och de medel som står dem till buds för att anmäla fall av missbruk.

Spekulation

40. Europaparlamentet uppmanar EU att ställa krav på att en oberoende, global tillsynsmyndighet inrättas, som ska fastställa regler för råvaruterminer och optioner samt vidta stränga regleringsåtgärder mot världsomfattande spekulation i livsmedelsprodukter.

41. Europaparlamentet kräver till följd av den allt större marknadsorienteringen att det vidtas åtgärder för att motverka extrema prissvängningar, eftersom vissa aktörer i livsmedelskedjan drar fördel av dessa svängningar medan de för andra är till uppenbar skada. Kommissionen uppmanas därför att lägga fram lagstiftningsförslag om instrument för att minska prisvolatiliteten, i syfte att minska producenternas sårbarhet.

42. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stärka befogenheterna för EU:s varubörsmyndigheter i syfte att begränsa och förhindra spekulation i livsmedelsprodukter och verka för ett genomförande av lämpliga EU-åtgärder så att spekulation i råvaror som inte är jordbruksvaror inte påverkar jordbruksråvaruterminerna.

43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förbättra tillsynen av och den övergripande insynen i marknaderna för jordbruksråvaruterminerna samt att öka insynen i OTC-verksamheter inom ramen för den kommande översynen av MiFID-direktivet och annan relevant lagstiftning.

Självreglering

44. Europaparlamentet uppmanar rådet att främja initiativ till självreglering och möjligheten att upprätta gemensamma fonder för att hantera ekonomiska risker, i syfte att stärka jordbrukarnas förhandlingspositioner, särskilt genom stöd till ekonomiska organisationer, producentorganisationer, branschorganisationer och jordbrukskooperativ.

45. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta fram koder för god affärssed i livsmedelskedjan, inklusive mekanismer för överklagande och påföljder för orättvisa metoder. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att lägga fram förslag om en gemensam kod som ska gälla i hela EU, i syfte att uppnå jämvikt i förbindelserna inom livsmedelsförsörjningskedjan. Dessutom uppmanas kommissionen att lägga fram ett förslag om att tillämpa en EU-övergripande modell för hur specialiserade organ i medlemsstaterna ska kontrollera relationerna mellan dominerande detaljister och dess distributörer.

Tisdagen den 7 september 2010

46. Europaparlamentet ser det som nödvändigt att främja en bättre integration av de enskilda kedjelänkarna i branschorganisationer och att skapa frivilliga standardkontrakt, med möjlighet för medlemsstaterna att i särskilda fall göra tillämpningen av dessa kontrakt obligatorisk, framför allt för lättfördärliga produkter.

Hållbara livsmedelssystem och livsmedelskvalitet

47. Europaparlamentet beklagar djupt att kommissionen i sitt meddelande inte i större utsträckning betonar betydelsen av jordbruket i livsmedelsleveranserna och livsmedelsindustrins ekonomiska värdekedja. Parlamentet betonar sambandet mellan låga priser fritt gården och strukturell överproduktion samt de konsekvenser som detta får för hållbarheten, livsmedelskvaliteten, djurskyddet samt jordbrukets innovations- och sysselsättningspotential i missgynnade regioner.

48. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå att ett instrument antas för att stödja och främja livsmedelskedjor som förvaltas av jordbrukare, korta livsmedelskedjor och marknader som direkt förvaltas av jordbrukarna (närförsäljning), i syfte att skapa en direkt koppling till konsumenterna och göra det möjligt för jordbrukarna att få en skäligare del av produktens slutliga försäljningsvärde genom att antalet led och mellanhänder minskar.

49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sin verksamhet särskilt ta hänsyn till situationen i utvecklingsländerna och att inte äventyra självförsörjningen av livsmedel i dessa tredjeländer.

50. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över EU:s hygienkrav för produkter som saluförs lokalt eller på avlägsna marknader samt deras hållbarhetstid, att decentralisera och förenkla certifierings- och kontrollsystemen och att främja direkta förbindelser mellan producenter och konsumenter och korta livsmedelsförsörjningskedjor.

51. Europaparlamentet understryker vikten och behovet av starka kvalitetsnormer för jordbruksprodukter. Parlamentet påminner i detta sammanhang om sin resolution av den 25 mars 2010 om en kvalitetspolitik för jordbruksprodukter, och understryker vikten av att importerade produkter uppfyller samtliga kvalitets- och tillverkningsnormer för att illojal konkurrens mot europeiska produkter ska kunna undvikas.

52. Europaparlamentet påminner om att jordbrukarnas inkomststabilitet påverkar hur mycket de kan investera i miljövänlig teknik, åtgärder för att motverka climateffekterna och förnybar energi. Parlamentet påminner vidare om att jordbrukarna dessutom ska uppfylla stränga miljökrav.

53. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att förbättra organiseringen av livsmedelsförsörjningskedjan och att rationalisera den ytterligare för att minska livsmedelstransporternas påverkan på miljön och främja saluföringen av lokala livsmedel.

54. Europaparlamentet understryker att investeringar i system för förvaring och förpackning av jordbruksprodukter i stor utsträckning kan bidra till att säkerställa skäliga priser på dessa produkter.

55. Europaparlamentet understryker behovet av att säkerställa en hållbar utveckling av landsbygdsekonomin genom att främja bearbetning av jordbruksprodukter på jordbruksföretagen och annan verksamhet som inte är kopplad till jordbruket, i syfte att öka antalet arbetstillfällen och generera ytterligare inkomster.

56. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja lokala och regionala initiativ till livsmedelsförsörjning och inte belasta dem med överdriven reglering och byråkrati då dessa utgör ett viktigt bidrag till värdeskapandet i jordbruksföretagen.

Tisdagen den 7 september 2010

Självförsörjning, catering och livsmedelsavfall

57. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, när den ser över EU:s normer, även ta vederbörlig hänsyn till livsmedelsproducenter på lokal nivå, till exempel producenter som sysslar med självhushållsproduktion.

58. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bedöma eventuella ändringar av reglerna för offentlig upphandling av cateringtjänster för att främja hållbara jordbruksmetoder och djurskydd och för att satsa på säsongsbundna och lokala livsmedel.

59. Europaparlamentet anser att det vid offentliga upphandlingar, t.ex. inom ramen för särskilda program avseende mjölkprodukter, frukt och grönsaker som genomförs i skolorna, är nödvändigt att garantera att även små lokala producenter och lokala producentgrupper får delta.

60. Europaparlamentet anser att man bör främja framväxten av jordbruksmarknader som förvaltas direkt av jordbrukarna och inrättandet av försäljningsställen där producenter kan erbjuda sina produkter direkt till konsumenterna. Man bör även inrätta program för att främja försäljning på lokala marknader.

61. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att inför parlamentet och rådet lägga fram en rapport med en analys av det enorma slöseriet med livsmedel i livsmedelskedjan, som i de flesta medlemsstater utgör upp till 30 procent av produktionen, och att motverka detta slöseri genom en kampanj för att öka kunskaperna om livsmedlens stora betydelse.

62. Europaparlamentet understryker vikten av att ta fram livsmedelsprogram för de EU-medborgare som behöver dem, t.ex. de som har det sämst ställt, äldre och ungdomar.

*

* *

63. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

Finansieringen av och verksamheten för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter

P7_TA(2010)0303

Europaparlamentets resolution av den 7 september 2010 om finansieringen av och verksamheten för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (2010/2072(INI))

(2011/C 308 E/05)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 17 maj 2006 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning ⁽¹⁾, särskilt punkt 28,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1927/2006 av den 20 december 2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ⁽²⁾,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 546/2009 av den 18 juni 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1927/2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ⁽³⁾,

⁽¹⁾ EUT C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 406, 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 167, 29.6.2009, s. 26.